

Ustrojowe prawo administracyjne

Materiały do ćwiczeń z dnia 1 kwietnia 2020 r.

Pojęcie gminy

- Konstytucja RP w art. 164 ust. 1 wskazuje, że podstawową jednostką samorządu terytorialnego jest gmina.
- Inne jednostki samorządu regionalnego albo lokalnego i regionalnego określa ustawa.

Pojęcie gminy

Zgodnie z Ustawą z dnia 24 lipca 1998 r. o wprowadzeniu zasadniczego trójstopniowego podziału terytorialnego państwa jednostkami zasadniczego trójstopniowego podziału terytorialnego państwa są:
gminy, powiaty i województwa.

Podział ten zastąpił obowiązujący od 1975 roku dwustopniowy podział administracyjny na województwa i gminy.

Pojęcie gminy

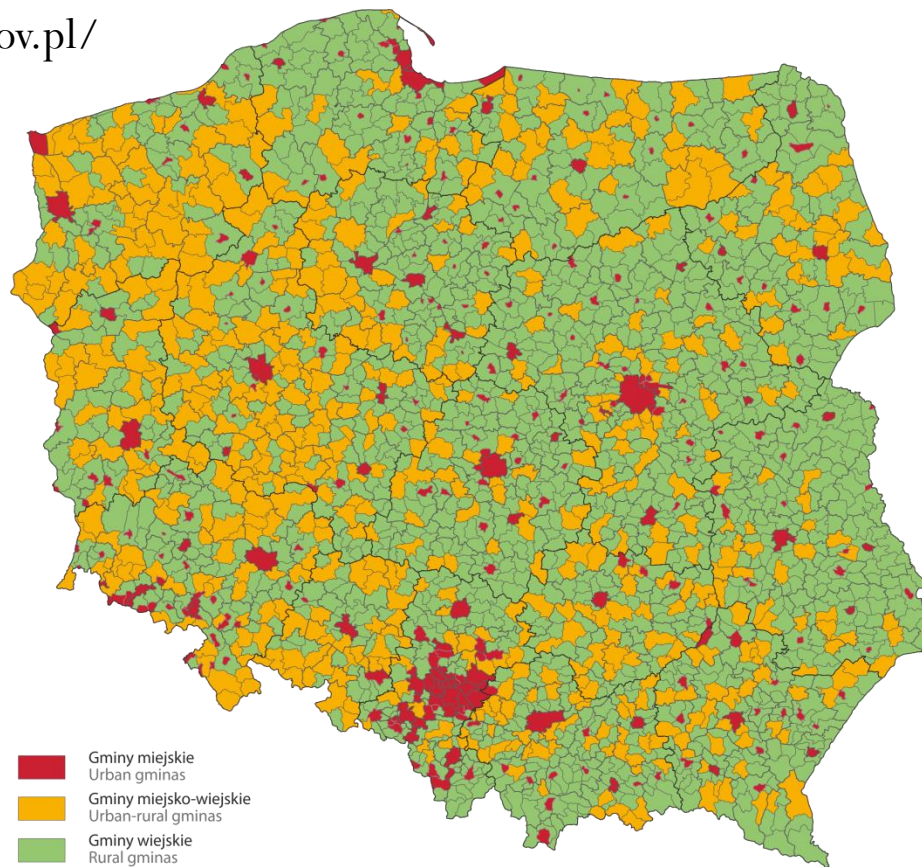
Na obszarze kraju wyróżnia się trzy rodzaje gmin:

- 1) gminy miejskie, których granice pokrywają się z granicą miasta tworzącego gminę (gminy miejskie mogą być także miastami na prawach powiatu);
- 2) gminy miejsko-wiejskie, w których skład wchodzi zarówno miasta w granicach administracyjnych, jak i obszary poza granicami miast;
- 3) gminy wiejskie, które na swoim obszarze nie posiadają miast.

Źródło: <https://stat.gov.pl/>

Pojęcie gminy

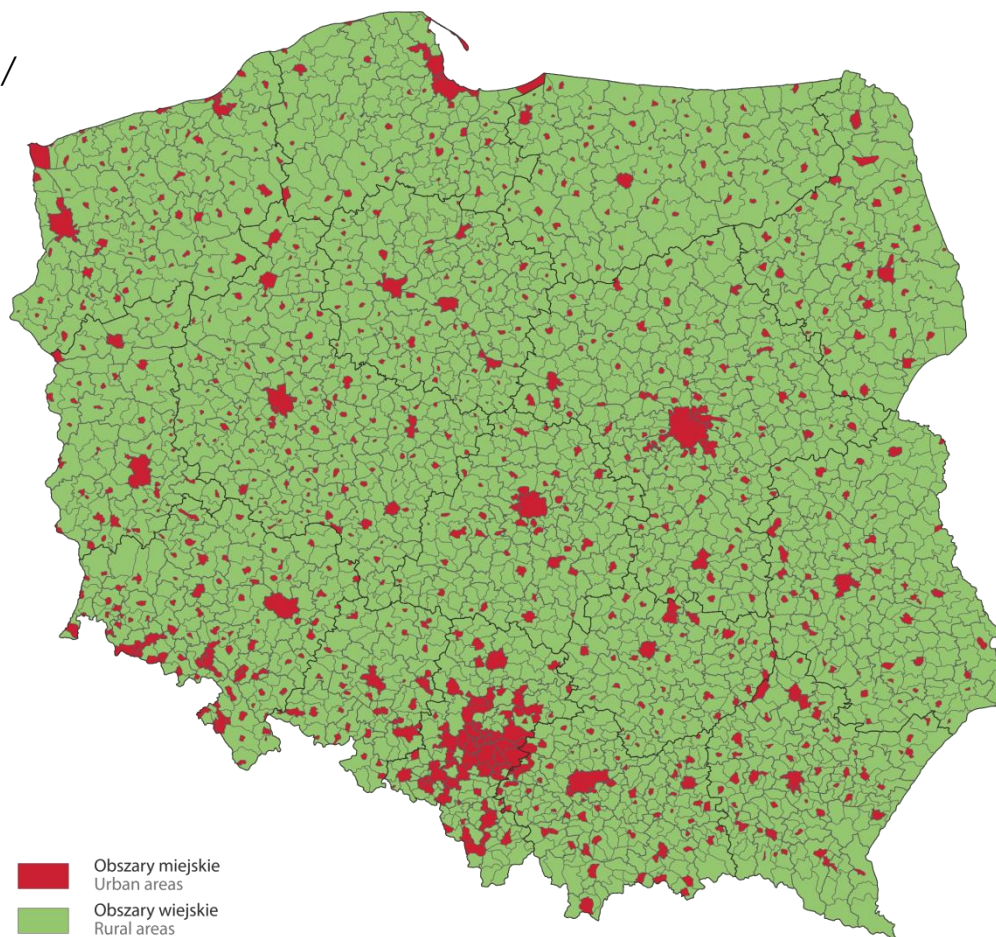
<https://stat.gov.pl/>

Rodzaje gmin w Polsce według TERYT w dniu 1 stycznia 2018 r.

Pojęcie gminy

<https://stat.gov.pl/>

Obszary miejskie i wiejskie w Polsce według TERYT w dniu 1 stycznia 2018 r.

Pojęcie gminy

- Zgodnie z art. 1 ust. 2 Ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym:
- Ilekroć w ustawie jest mowa o gminie, należy przez to rozumieć wspólnotę samorządową oraz odpowiednie terytorium.
- Jest to definicja legalna gminy.

Pojęcie gminy

Wspólnotę samorządową tworzą z mocy prawa mieszkańcy gminy bez względu na okres zamieszkiwania na jej terenie.

Pojęcie gminy

- Mieszkańcem gminy jest osoba fizyczna, która ma miejsce zamieszkania na terenie gminy, to znaczy przebywa w tej gminie z zamiarem stałego pobytu (art. 25 KC).
- Miejsce zamieszkania zależy od woli konkretnej osoby.

Pojęcie gminy

- Osoba fizyczna może zmienić swoją przynależność samorządową, osiedlając się na terytorium innej gminy.
- Uzyskanie członkostwa wspólnoty gminnej następuje z chwilą zamieszkania na terenie gminy, a wygaśnięcie przynależności z chwilą utraty miejsca zamieszkania na terenie gminy.

Pojęcie gminy

- Zameldowanie nie wyznacza przynależności do wspólnoty samorządowej. Brak zameldowania nie pozbawia osoby stale zamieszkującej w gminie statusu członka wspólnoty samorządowej.
- Wspólnotę tworzą osoby zamieszkałe w gminie niezależnie od tego, czy dopełniły obowiązku meldunkowego.

Pojęcie gminy

Członkiem wspólnoty jest się niezależnie od aktywności czy bierności w jej działalności.

Osoba nie może odmówić przynależności do wspólnoty, nie może także być z niej wykluczona przez organy samorządowe.

Pojęcie gminy

- Rada Ministrów, w drodze rozporządzenia tworzy, łączy, dzieli i znosi gminy oraz ustala ich granice.
- Ustalenie i zmiana granic gmin dokonywane są w sposób zapewniający gminie terytorium możliwie jednorodne ze względu na układ osadniczy i przestrzenny, uwzględniający więzi społeczne, gospodarcze i kulturowe oraz zapewniający zdolność wykonywania zadań publicznych.

Pojęcie gminy

- W ustawie o samorządzie gminnym przewidziano dwa tryby postępowania w sprawie łączenia, dzielenia i znoszenia gmin oraz ustalania ich granic:
 - 1) inicjowany przez Radę Ministrów,
 - 2) na wniosek zainteresowanej rady gminy.
- Jednakże Rada Ministrów nie przeprowadza zmian jeżeli wystąpi przesłanka wskazana w art. 4d ustawy o samorządzie gminnym.

Pojęcie gminy

Procedura inicjowana przez Radę Ministrów

Wydanie rozporządzenia wymaga zasięgnięcia przez ministra właściwego do spraw administracji publicznej opinii zainteresowanych rad gmin, poprzedzonych przeprowadzeniem przez te rady konsultacji z mieszkańcami, a w przypadku zmian granic gmin naruszających granice powiatów lub województw – dodatkowo opinii odpowiednich rad powiatów lub sejmików województw.

Pojęcie gminy

Konsultacje z mieszkańcami w sprawach zmiany granic gmin lub granic miasta polegającej na wyłączeniu obszaru lub części obszaru jednostki pomocniczej gminy i jego włączeniu do sąsiedniej jednostki pomocniczej tej gminy lub do sąsiedniej gminy mogą zostać ograniczone do:

- 1) mieszkańców jednostki pomocniczej gminy objętych zmianą – przez odpowiednie rady gmin;
- 2) mieszkańców gmin objętych zmianą naruszającą granice powiatów lub województw – przez odpowiednie rady powiatów lub sejmiki województw.

Pojęcie gminy

W przypadku niewyrażenia opinii, w terminie 3 miesięcy od dnia otrzymania wystąpienia o opinię, wymóg zasięgnięcia opinii uznaje się za spełniony.

Pojęcie gminy

Wydanie rozporządzenia, na wniosek rady gminy wymaga:

- 1) wniosku rady gminy poprzedzonego przeprowadzeniem przez tę radę konsultacji z mieszkańcami, wraz z uzasadnieniem oraz niezbędnymi dokumentami, mapami i informacjami potwierdzającymi zasadność wniosku;
- 2) opinii rad gmin objętych wnioskiem, poprzedzonych przeprowadzeniem przez te rady konsultacji z mieszkańcami, a w przypadku zmiany granic gminy naruszającej granice powiatów lub województw – opinii odpowiednich rad powiatów lub sejmików województw;
- 3) opinii wojewody właściwego dla gminy lub gmin objętych wnioskiem.

Pojęcie gminy

4. Konsultacje z mieszkańcami mogą zostać ograniczone do: 1) mieszkańców jednostki pomocniczej gminy objętych zmianą – przez odpowiednie rady gmin; 2) mieszkańców gmin objętych zmianą naruszającą granice powiatów lub województw – przez odpowiednie rady powiatów lub sejmiki województw.

5. W przypadku niewyrażenia opinii w terminie 3 miesięcy od dnia otrzymania wystąpienia o opinię, wymóg zasięgnięcia opinii uznaje się za spełniony.

Pojęcie gminy

6. Rada gminy występuje z wnioskiem do ministra właściwego do spraw administracji publicznej za pośrednictwem wojewody, w terminie do dnia 31 marca.

Pojęcie gminy

W sprawie utworzenia, połączenia, podziału i zniesienia gminy oraz ustalenia granic gminy może być przeprowadzone referendum lokalne z inicjatywy mieszkańców.

Z inicjatywą przeprowadzenia referendum, o którym mowa w ust. 1, wystąpić może jedynie grupa co najmniej 15 obywateli.

W art. 4c ust. 3 wskazane zostały przesłanki nieprzeprowadzania referendum.

Pojęcie gminy

- W przypadku łączenia gmin lub tworzenia nowej gminy Prezes Rady Ministrów, na wniosek wojewody zgłoszony za pośrednictwem ministra właściwego do spraw administracji publicznej, wyznacza **pełnomocnika** do spraw połączenia gmin lub utworzenia nowej gminy spośród pracowników podległych wojewodzie albo pracowników urzędu gminy, której obszar wchodzi w skład łączonej lub nowo tworzonej gminy.

Pojęcie gminy

- Gmina powstała w wyniku połączenia gmin wstępuje we wszystkie prawa i obowiązki połączonych gmin, w tym prawa i obowiązki wynikające z zezwoleń, koncesji oraz innych aktów administracyjnych.

Źródła

Ustawa o samorządzie gminnym. Komentarz,
B. Dolnicki red. nauk., Warszawa 2018

Ustawa o samorządzie gminnym. Komentarz z odniesieniami
do ustaw o samorządzie powiatowym i samorządzie
województwa, red. R. Hauser, Z. Niewiadomski, Warszawa
2011